

Sygn. akt II Ca 274/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Jarosław Gołębiowski

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa P. M.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością P.T.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 30 stycznia 2013 roku, sygn. akt I C 2272/12

oddala apelację.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt II Ca 274/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. sprawy z powództwa P. M. przeciwko (...) Spółce z o.o. w P. Tryb. o zapłatę

1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.640,31 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 listopada 2011 r. do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 233 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

P. M. zgodnie z zawartą z (...) Spółką z o.o. w P.T.. o świadczenie usług dystrybucyjnych z dnia 6.11.2009 r. zmienionej aneksem z dnia 4.01.2010 r. wystawił dnia 10.11.2011 r. fakturę Nr (...) obciążającą w/w Spółkę na kwotę 4.640,31 złotych tytułem zapłaty za usługę marketingową za miesiąc październik 2011 r. płatną w terminie 7 dni.

(...) Spółka z o.o. w P.T.. nie zapłaciła P. M. wynagrodzenia zgodnie z przedstawioną fakturą.

W sprawie toczącej się przed tut. Sądem sygn. akt I C 439/12 powód (...) Spółka z o.o. w P.T. wystąpił przeciwko P. M., L. K. i J. S. o zapłatę kwoty 8.619,24 złotych z weksła. Sąd wydał w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym. Po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty powód ograniczył swoje roszczenie do kwoty 7.288,04 złotych, albowiem

po wniesieniu pozwu należność została zapłacona do kwoty 1.331,20 złotych. (...) Spółka z o.o.w P.T.. w odpowiedzi na sprzeciw ponadto podniosła, iż kwota należna powodowi została pomniejszona o prowizję pozwanego wyliczoną w fakturze nr (...) na kwotę 4.640,31 złotych.

P. M. został powiadomiony o dokonanych potrąceniu w listopadzie 2011 r. W grudniu 2011 r. i lipcu 2012 r. wezwał (...) Spółkę z o.o.w P.T.. do zwrotu potrąconej kwoty 4.640,31 złotych.

Na rozprawie w dniu 27.03.2012 r. w w/w sprawie P. M. zobowiązał się zapłacić na rzecz (...) Spółki z o.o.w P.T.. kwotę 3.500 złotych oraz kwotę 38 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w terminie do dnia 3.04.2012r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności, na co pełnomocnik Spółki wyraził zgodę i oświadczyła, że ugoda wyczerpuje w całości roszczenia dochodzone pozwem. Z uwagi na zawarcie ugody Sąd umorzył postępowanie w sprawie I C 439/12.

Sąd Rejonowy zważył, iż Sąd nie podziela poglądu pełnomocnika pozwanego, iż w sprawie mamy do czynienia z powagą rzeczy ugodzonej.

Sąd Najwyższy reprezentuje pogląd, iż ugoda, będąc czynnością procesową, jest jednocześnie zawsze czynnością materialnoprawną, a wobec tego prawo materialne normuje ważność i skuteczność ugody sądowej jako umowy cywilnoprawnej, podczas gdy ważność i skuteczność wyrażonego w niej oświadczenia procesowego, zmierzającego do umorzenia postępowania, ocenia się według prawa procesowego (na przykład uchwała SN z 20.12.1969 r. wydana w sprawie II PZP 43/69, opublikowana w OSNC z 1970 r., z.3, poz.40). Skutki materialnoprawne ugody odpowiadają konsekwencjom zawarcia umowy, która kształtuje prawa i obowiązki stron. Ukształtowanie stosunków materialnoprawnych zawartą ugodą sądową zastępuje wydanie przez sąd rozstrzygnięcia co do istoty sprawy, a zatem znajduje w tej sytuacji zastosowanie przepis art. 355 § 1 kpc, który stanowi, iż sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli wydanie wyroku stało się zbędne. W sprawie sygn. akt I C 439/12 Sąd umorzył postępowanie właśnie z uwagi na ugodowe załatwienie sprawy. W orzecznictwie sądowym oraz doktrynie przeważa pogląd, iż w razie wytoczenia powództwa w tej samej podmiotowo i przedmiotowo sprawie, w której została zawarta ugoda przed sądem, sąd oddala powództwo, jeżeli pozwany podniesie zarzut sprawy ugodzonej. Takie orzeczenie jest wyrazem związania sądu postanowieniami zawartej przez strony ugody.

W niniejszej sprawie Sąd ustalił, iż ugoda zawarta w sprawie I C 439/12 wyczerpywała jedynie roszczenia (...) Spółki z o.o. w P. Tryb. względem P. M., L. K. i J. S., co wynika wprost z treści ugody. Początkowo roszczenia Spółki opiewały na kwotę 8.619,24 złotych, po częściowym ograniczeniu powództwa - na kwotę - 7.288,04 złotych, ostatecznie w ugodzie wskazano kwotę 3.500 złotych (nie wskazano z jakiego tytułu) oraz kwotę 38 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Gdyby Spółka wniosła ponownie powództwo tej samej podmiotowo i przedmiotowo sprawie, Sąd na zarzut pozwanego oddaliłby powództwo. W niniejszej sprawie takie okoliczności nie zachodzą.

Przedmiotem postępowania w sprawie jest roszczenie P. M. względem Spółki, które nie było objęte ugodą zawartą w sprawie I C 439/12. W treści ugody brak jakiegokolwiek wzmianki o tym roszczeniu albo innych P. M. względem (...) Spółki z o.o.w P.T..

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż Spółka złożyła P. M. oświadczenie o potrąceniu kwoty 4.640,31 złotych wynikającej z faktury (...), ale w sprawie nie udowodniła, iż potrącenie to było skuteczne w świetle treści art. 498 kc. Kwestia ta nie była także przedmiotem badania w sprawie I C 439/12. Poza wskazaniem niejako na marginesie sprawy, iż Spółka złożyła względem P. M. oświadczenia o potrąceniu pozwana w szczególności nie zindywidualizowała swojej wiarygodności względem powoda, nie skonkretyzowała jej zakresu przedstawionego do potrącenia z wiarygodnością powoda, nie wskazała przesłanek jej powstania, wymagalności i wysokości oraz dowodów w celu ich wykazania. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd nie był w stanie ocenić, czy wiarygodność pozwanej Spółki względem powoda nadawała się do potrącenia, co skutkowałoby oddaleniem powództwa w sprawie. Sąd w postępowaniu dowodowym zrealizował wszystkie wnioski dowodowe stron.

Nie znalazł podstaw do dopuszczenia dowodów z urzędu (sprawa rozliczeniowa oparta na dokumentach, pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika).

Ponieważ zatem roszczenie powoda wynikające z umowy o świadczenie usług, do której w trybie art. 750 kc stosuje się przepisy o zleceniu (art. 734 kc i nast.) nie zostało spełnione ani nie udowodniono, żeby wierzytelność wynikająca z tego roszczenia została umorzona, Sąd na podstawie art. 735 kc orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc przyjmując, iż roszczenie powoda względem pozwanej Spółki stało się wymagalne po upływie 7 dni od wystawienia faktury.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i zasądził od pozwanego na rzecz powoda koszty obejmujące opłatę od pozwu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany. Zarzucił w niej:

- naruszenie art. 917 k.c. poprzez przyjęcie, że zawarta ugoda obejmuje wyłącznie roszczenia tylko jednej strony
- pozwanego ponieważ w ugodzie tej brakowało jakiegokolwiek wzmianki o roszczeniach Piotra Miroszka, a zatem roszczeń powoda, pozostały niezaspokojone, przyjmując tym samym, że powód nie przyjął na siebie żadnych obowiązków nie poczynił żadnych ustępstw, co może oznaczać, że zawarcie pomiędzy stronami umowy ugody nie nastąpił bowiem jedynie pozwany w drodze jednostronnej czynności prawej ograniczył swoje żądanie,

- naruszenie przepisu art. 65 § 2 k. c, poprzez dokonanie interpretacji zawartej ugody "na korzyść" jednej ze stron
- powoda w niniejszej sprawie poprzez przyjęcie, że w wyniku zawartej ugody wyłącznie pozwany zaspokoił swoje roszczenia, a wynagrodzenie powoda nie było jej przedmiotem. Sąd I instancji zinterpretował zawartą pomiędzy stronami ugodę wyłącznie na korzyść powoda w niniejszej sprawie, pomijając zupełnie interes pozwanego, który poczynił ustępstwa na rzecz powoda w trakcie zawierania ugody, rezygnując z części roszczeń, a obecnie został zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia, co do którego strony się już ugodziły w sprawie sygnatura akt I C 439/12. Przepis art. 65 § 2 k. c. nie przewiduje interpretacji zawartej umowy "na korzyść" jednej ze stron.

- naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób całkowicie dowolny i bez jego wszechstronnego rozważenia, a także z pominięciem dowodów zgłoszonych przez pozwanego w sprzeczności, co doprowadziło do:

- przyjęcia, że roszczenie P. M. względem (...) sp. z o. o. w P.T. nie było objęte ugodą zawartą w sprawie I C 439/12, bowiem w treści ugody brak jakiegokolwiek wzmianki o tych roszczeniach, a zarazem do całkowitego pominięcia faktu, że w wartości przedmiotu sporu w sprawie sygnatura akt I C 439/12 uwzględniono również roszczenia powoda i dokonano całkowitego rozliczenia stron z uwzględnieniem wszystkich wzajemnych zobowiązań i należności wynikających z zawartej umowy,

- przyjęcia, że w sprawach sygnatura akt I C 2272/12 f I C'439/12 nie zachodzi tożsamość podmiotowa i przedmiotowa, co doprowadziło do uznania, że kolejny spór pomiędzy tymi samymi stronami zawisł przed sądem i pozostaje w toku,

- przyjęcia, że w niniejszej sprawie nie zachodzi tożsamość przedmiotowa ze sprawą sygnatura akt I C 439/12, ponieważ roszczenie powoda zgłoszone w pozwie w sprawie sygnatura akt I C 439/12, oraz ukształtowane już w toku postępowania w wyniku dokonanych zmian i w takiej postaci, nie zostało pomniejszone o kwotę wynagrodzenia pozwanego za październik 2011r.

- przyjęcia, że pozwany nie udowodnił, że dokonane potrącenie wynagrodzenia powoda za październik 2011r. było skuteczne w świetle art. 498 k.c. bowiem tylko wskazał na marginesie, że złożył względem J P. M. oświadczenie o potrąceniu, podczas gdy pozwany już w wezwaniu do wykupu weksla dokonał szczegółowego wskazania wzajemnych zobowiązań i należności stron oraz dołączył złożone oświadczenie o potrąceniu, pomimo, że pozwany w niniejszej

sprawie nie miał takiego obowiązku, a w sprawie sygnatura akt I C 439/12 postępowanie dowodowe nie było przeprowadzone z uwagi na zawarcie ugody sądowej.

Wskazując na powyższe wnoszę o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje wraz z kosztami zastępstwa sądowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie jest uzasadniona.

Nie jest skuteczny zarzut obrazy zaskarżonym wyrokiem prawa materialnego tj. art. 917 kc.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy - zwłaszcza pisma i dokumenty zamieszczane w aktach związkowych IC 439/12 - wbrew zarzutom autora apelacji - nie prowadzą do wniosku, że przedmiotem niniejszego postępowania jest roszczenie, które było elementem ugody zawartej w dniu 27 marca 2012r. (por. k. 69 i k. 70 akt IC 439/12).

Uгода ta została poddana kontroli Sądu co skutkowało następnie prawomocnym umorzeniem postępowania.

Treść tej ugody jest jednoznaczna i wynika z niej, że P. M. zobowiązał się zapłacić firmie (...) kwotę 3.500 złotych tj. w niższej wysokości niż żadaną w pozwie. W ugodzie tej brak jest jednocześnie oświadczenia dłużnika, iż rezygnuje ze wzajemnych roszczeń względem firmy (...) oraz zastrzeżenia, że nastąpiło zachowanie wierzytelności wzajemnej.

Treści ugody (tytułu egzekucyjnego) nie można domniemywać, Jest ona czytelna i jednoznacznie brzmiąca. Określa ona jej strony oraz treść zobowiązania dłużnika. Brak jest zatem podstaw, ażeby nadawać jej inną treść niż to wynika z samego brzmienia. Nie zachodzi również potrzeba dokonywania wykładni oświadczeń woli stron tej czynności prawnej posiłkując się stanowiskami powoda i pozwanego prezentowanymi w toku postępowania. Zaprezentowana bowiem w ugodzie wola stron została w sposób dostatecznie ujawniona. Ubocznie jedynie podnieść wypada, że na treści ugody zapewne zaważyła argumentacja dłużnika, który w wyjaśnieniach informacyjnych podał fakty wskazujące bezzasadność części roszczenia objętego pozwem (por. k.69). Dotyczy to kary umownej, która stanowiła istotny element kwoty dochodzonej pozwem (por. nota księgowa k. 31).

Roszczenie dochodzone w niniejszej sprawie jest natomiast rodzajowo inne. Autor pozwu dochodzi bowiem wynagrodzenia za usługi marketingowe.

Z przedstawionych względów nie jest także skuteczny zarzut naruszenia art. 65 § 2 kc.

Reguły interpretacyjne mają zastosowanie, gdy treść czynności prawnej nie jest jednoznaczna i budzi pewne wątpliwości. Omawiany przypadek - co podniesiono wyżej - nie zaistniał. Zarzuty zatem skarżącego, że Sąd meriti zinterpretował ugodę pomijając interes firmy (...) są całkowicie niezrozumiałe.

Nie można również zaakcentować stanowiska, że wydając zaskarżony wyrok Sąd Rejonowy naruszył dyspozycję art. 233 kc.

Ustalenia Sądu znajdują oparcie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który został poddany rzetelnej ocenie - zgodnie z regułami określonymi w w/w przepisach. Jak podniesiono wyżej lektura akt IC 439/12 nie upoważnia do stwierdzenia, że strony dokonały potrącenia wzajemnych świadczeń.

Do odmiennych wniosków nie prowadzi treść pisma pozwanej firmy z dnia 26 marca 2012 roku (por. K. 54, 55 akt IC 439/12). Oświadczenie w nim zawarte, że należna kwota została pomniejszona o prowizję P. M. nie jest oświadczeniem woli, lecz jedynie oświadczeniem wiedzy. Skarżąca firma nie przedstawiła wymaganego prawem oświadczenia o potrąceniu.

W zaistniałej sytuacji nie sposób się nie zgodzić z Sądem I instancji, iż dochodzone pozwem roszczenie jest w pełni uzasadnione.

Apelacja więc podlegała oddaleniu, o czym orzeczono na podstawie art. 385 kpc.